

[Chr. Madsen.]

betyde, at man lægger yderligere beslag på arbejdskraften i hovedstadsområdet, den arbejdskraft, som man i forvejen er stærkt ude efter. Der må være muligheder for, at dette montagebyggeri kan lægges et hvilket som helst sted her i landet som fabrikationens udgangspunkt; hvis der ikke er muligheder for det, kan jeg ikke se berettigelsen i montagebyggeriet.

Jeg har måske brugt for megen tid til at omtale byggeriet efter dette lovforslag, medens jeg kom let om ved det menneskelige deri, men som jeg sagde i indledningen, tilslutter jeg mig, hvad de øvrige ærede ordførere har sagt. Selvfølgelig er det væsentligt, at der skal bygges skoler. Disse skoler skal bygges hurtigst muligt. De millioner, det koster, må ydes. Kan vi ikke bygge disse skoler under de nuværende forhold, hvor der er gode konjunkturer, så vil vi få meget svært ved at bygge dem under andre forhold.

Hermed tilsiger jeg på mit partis vegne tilslutning til behandlingen af lovforslaget. Vi er meget velvilligt indstillet.

Arne Bertelsen: Dette lovforslag synes påkrævet og fornuftigt, men unægtelig noget dyrt. Det er en logisk følge af loven om forsorg for åndssvage og andre særlig svagt begavede og ikke mindst af denne lovs nye regler om undervisningspligt indtil det 21. år.

Det er også en naturlig statsopgave; her i landet bør jo enhver borger have mulighed for at forvalte sit pund, det være sig et fjerdingpund eller en dobbeltcentner. Man kunne måske ønske, at man også interesserede sig lidt for dobbeltcentnerne.

Nybygningsplanerne virker rimelige og påkrævede. Det fremgår imidlertid ikke af lovforslagets bemærkninger, hvorledes man vil opsamle børn og unge til eksternatskolerne. Jeg har i hvert fald ikke kunnet finde ud af det — det er jo elever, som kan komme langvejs fra — og der står heller ikke noget om, hvorledes udgifterne til denne opsamlingskørsel skal dækkes. Hvorledes sker det, dækkes den under de omtalte 75 mill. kr.?

Man undrer sig ikke så lidt over, at der i bemærkningerne også nævnes en eventuel

undervisning i fremmedsprog. Er dette rationelt, når det drejer sig om åndssvage og andre særlig svagt begavede? Var det ikke mere rationelt at lægge undervisningen mere over i et almindeligt revalideringsplan og på et tidligt tidspunkt gå ind for en praktisk revalidering i stedet for en skoleundervisning med eventuelt fremmedsprog helt op til det 21. år for disse børn og unge mennesker?

Vi finder som sagt forslaget påkrævet, for selvfølgelig bør man søge at skaffe disse unge en menneskeverdigg tilværelse. Jeg vil som sagt mene, at man måske skulle lægge undervisningen mere an på en praktisk uddannelse end på en skoleuddannelse med eventuel undervisning i fremmedsprog.

Socialministeren (Bundvad): Jeg er glad for den forståelse af opgaven, som er kommet til udtryk i dag. Jeg er klar over, at vi står over for noget helt nyt særlig med hensyn til byggemetoden, men jeg har en stærk fornemmelse af, at med den grundindstilling, man har til opgaven, skulle det være muligt for os at komme igennem med et fornuftigt forslag.

Efter folketingets vedtagelse i 1959 af forsorgsloven for åndssvage må vi opfylde den undervisningspligt, som vi har nu over for de mindre begavede fra det 7. til det 21. år. Vi kan naturligvis tage dem ind på skoler, men vi har den opfattelse, at vi er langt bedre stillet, når vi kan „trække på“ hjemmet samtidig, således at barnet og den unge får forældrenes støtte i de timer på dagen, hvor andre børn går i skole på normal måde. Det har vist sig tidligere, at forældrene har holdt børnene væk fra undervisningen; de turde ikke give dem fra sig, og når forældrene så døde, kunne de unge overtages af en eller anden institution, og det betyder en varig udgift for samfundet, medens vi nu ved uddannelse og med hjemmenes støtte kan få halvdelen af de unge tilbage til samfundet og erhvervslivet, hvor de kan klare sig selv. Det er her, hovedproblemet ligger, og derfor har vi en pligt til hurtigst muligt at leve op til de uddannelseskrav, som derved stilles.

Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Holger Hansen, at vi vil jo nok ikke